

**Girdejiler we maýa üçin salgytlar babatda
iki gezek salgyt salynmagyny aradan aýyrmak
hem-de fiskal boýun gaçyrylmagynyň önüni almak barada
Türkmenistanyň Hökümeti bilen
Latwiýa Respublikasynyň Hökümetiniň arasynda
KONWENSIÝA**

Türkmenistanyň Hökümeti we Latwiýa Respublikasynyň Hökümeti,

Girdejiler we maýa üçin salgytlar babatda iki gezek salgyt salynmagyny aradan aýyrmak hem-de fiskal boýun gaçyrylmagynyň önüni almak barada Konwensiýa baglaşmak we iki ýurduň arasynda ykdysady hyzmatdaşlygy ösdürmäge ýardam bermek islöp,

şu aşakdakylar barada ylalaşdylar:

1-nji madda

Özleri barada Konwensiýa ulanylýan taraplar

Şu Konwensiýa Ylalaşýan Döwletleriň biriniň ýa-da ikisiniň-de dahyllylary bolup durýan taraplar babatda ulanylýar.

2-nji madda

Öz içine alýan salgytlary

1. Şu Konwensiýa Ylalaşýan Döwlet ýa-da onuň edara ediş birlikleri, ýa-da ýerli häkimiýet edaralary tarapyndan girdejiler we maýa üçin salynýan salgytlary almagyň usulyna garamazdan, şol salgytlar babatda ulanyiýar.

2. Girdejileriň umumy möçberinden, maýanyň umumy möçberinden ýa-da girdejileriň ýa maýanyň aýry-áýry böleklerinden alynýan ähli salgytlar, şol sanda gozgalýan ýa-da gozgalmaýan emlägi aýrybaşgalamakdan alynýan salgytlar, kärhanalar tarapyndan tölenilýän iş hakynyň ýa-da hak-heşdegiň umumy jeminden alynýan salgytlar, şeýle hem maýanyň artyşyndan gelýän girdejilerden alynýan salgytlar girdeji we maýa üçin salgytlar hasaplanylýar.

3. Şu Konwensiýa degişli bolan salgytlar, hususan-da, şular bolup durýar:

a) Türkmenistanda:

(i) edara görnüşli taraplaryň peýdasy (girdejisi) üçin salgyt;

(ii) şahsy taraplaryň girdejileri üçin salgyt; we

(iii) emläk üçin salgyt;

(mundan beýläk «Türkmenistanyň salgytlary» diýlip atlandyrylýar);

gelen № 119
08.10.12g

b) Latwiýada:

(i) kärhanalaryň girdejisi üçin salgyt;

(ii) şahsy taraplaryň girdejileri üçin salgyt;

(iii) gozgalmaýan emläk üçin salgyt;

(mundan beýläk «Latwiýanyň salgytlary» diýlip atlandyrylýar).

4. Şeýle hem, şu Konwensiýa oňa gol çekilen seneden soň bar bolan salgytlara goşmaça ýa-da olaryň ýerine alynjak birmeňzeş ýa barabar salgytlar babatda ulanylýar. Ylalaşýan Döwletleriň ygtyýarly edaralary öz salgyt kanunlaryna girizilen islendik düýpli üýtgetmeler barada bir-birine habar bererler.

3-nji madda **Umumy kesgitlemeler**

1. Eger ýazgydan başgaça many çykmaýan bolsa, şu Konwensiýanyň maksatlary üçin:

a) «Ylalaşýan Döwletleriň biri» we «Ylalaşýan Döwletleriň beýlekisi» diýen adalgalar ýazga baglylykda Türkmenistany ýa-da Latwiýa Respublikasyny aňladýar;

b) «Türkmenistan» adalgasy – halkara hukugyna laýyklykda, Türkmenistanyň özygtyýarly ýa-da ýurisdiksiýa hukuklaryny amala aşyran deňiz zolaklary (şol sanda kenarýaka we suwasty zolaklary) bilen bilelikde guryýer serhetlerini öz içine alýan Türkmenistanyň çäklerini aňladýar;

ç) «Latwiýa» adalgasy – Latwiýa Respublikasyny we geografiki manyda ulanylanda Latwiýa Respublikasynyň çäklerini we Latwiýanyň kanunçylygyna hem-de halkara hukugyna laýyklykda Latwiýa Respublikasynyň territorial suwlaryna ýanaşyk Latwiýanyň deňiz düýbi we onuň baýlyklary, şeýle hem tebigy serişdeleri babatda hukuklary amala aşyrylyp bilinjek islendik beýleki çäkleri aňladýar;

d) «tarap» adalgasy şahsy tarapy, kompaniýany ýa-da taraplaryň islendik beýleki birleşigini aňladýar;

e) «kompaniýa» adalgasy islendik korporatiw birleşigi ýa-da salgyt salmak maksatlary üçin korporatiw birleşik hökmünde garalýan islendik beýleki guramany aňladýar;

ä) «Ylalaşýan Döwletleriň biriniň kärhanasy» we «Ylalaşýan Döwletleriň beýle kisiniň kärhanasy» adalgasy degişlilikde Ylalaşýan Döwletleriň biriniň dahyllysy tarapyndan dolandyrylýan kärhanany we Ylalaşýan Döwletleriň beýle kisiniň dahyllysy tarapyndan dolandyrylýan kärhanany aňladýar;

f) «halkara gatnatmasy» adalgasy Ylalaşýan Döwletleriň kärhanasy tarapyndan ulanylýan deňiz ýa-da howa gämisiniň amala aşyran islendik gatnatmasyny aňladýar, şeýle deňiz ýa-da howa gämisiniň diňe Ylalaşýan

Döwletleriň beýlekisinde ýerleşýän ýerleriň arasynda gatnatma üçin ulanylýan halatlary muňa girmeyär;

g) «ygtyýarly edara» adalgasy:

(i) Türkmenistanda – Maliýe ministrligini we Baş döwlet salgyt gullugyny ýa-da olaryň ygtyýarly edilen wekilini;

(ii) Latwiýada – Maliýe ministrligini ýa-da onuň ygtyýarly edilen wekilini;

i) «milli tarap» adalgasy:

(i) Ylalaşýan Döwletiň raýatlygy bolan islendik şahsy tarapy;

(ii) şeýle derejeli hukuk ýagdaýyny şol Ylalaşýan Döwletde hereket edýän kanunlar esasynda alan islendik edara görnüşli tarapy, şereketi ýa-da assosiasiyany aňladýar.

2. Ylalaşýan Döwlet tarapyndan şu Konwensiýa ulanylan mahaly, eger ýazgydan başgaça many gelip çykmaýan bolsa, Konwensiýada kesgitlemesi berilmedik islendik adalga şol Döwletiň Konwensiýa degişli bolan salgytlar babatdaky kanunçylygynda oňa berýän manysyna eýe bolar we bu Döwletiň hereket edýän salgyt kanunçylygyna laýyklykda onuň islendik manysyna bu Döwletiň beýleki kanunçylygy tarapyndan bu adalga berilýän manysyndan ýokary many berilýär.

4-nji madda **Dahyllysy**

1. Şu Konwensiýanyň maksatlary üçin «Ylalaşýan Döwletleriň biriniň dahyllysy» adalgasy şol Döwletiň kanunçylygy boýunça ýaşayan ýeri, hemişelik bolýan ýeri, ýolbaşçy edarasynyň ýerleşýän ýeri ýa-da başga bir barabar görkeziji esasynda salgyt salynmaga degişli tarapy aňladýar, şeýle hem şol Döwleti, onuň ýerli edara ediş birligini ýa-da islendik ýerli häkimiýet edarasyny öz içine alýar. Emma bu aňlatma diňe şol Döwletdäki çeşmelerden alnan girdejiler babatda ýa-da onda ýerleşýän maýa babatda şol Döwletde salgyt salynmaga degişli tarapy öz içine almaýar.

2. Eger şahsy tarap 1-nji bölümiň düzgünlerine laýyklykda Ylalaşýan Döwletleriň ikisiniň-de dahyllysy bolup durýan bolsa, onuň hukuk ýagdaýy şu usulda kesgitlenilýär:

a) ol diňe hemişelik ýaşayyş jaýy bolan Döwletiniň dahyllysy hasaplanylýar; eger onuň Döwletleriň ikisinde-de hemişelik ýaşayyş jaýy bar bolsa, onda ol haýsy Döwletde has ysnyşykly şahsy we ykdysady aragatnaşyklary (durmuş bähbitleriniň merkezi) bar bolsa, şol Döwletiň dahyllysy hasaplanylýar;

b) eger-de onuň wajyp bähbitleriniň merkezi bar bolan Döwletini kesgitlep bolmasa ýa-da onuň Döwletleriň hiç birinde hemişelik ýaşayyş jaýy bolmasa, ol diňe adatça ýaşayan ýeri bolan Döwletiň dahyllysy hasaplanylýar;

ç) eger-de ol, adatça Döwletleriň ikisinde-de ýaşayan bolsa ýa-da adatça olaryň hiç birinde hem ýaşamaýan bolsa, ol diňe haýsy Döwletiň milli tarapy bolup durýan bolsa, şol Döwletiň dahyllysy hasaplanylýar;

d) eger-de ol Döwletleriň ikisiniň-de milli tarapy bolup durýan bolsa ýa-da olaryň hiç biriniň milli tarapy bolmasa, onda Ylalaşýan Döwletleriň ygtyýarly edaralary bu meseläni özara ylalaşmak boýunça çözüär.

3. Şahsy tarap bolmadyk tarap 1-nji bölümiň düzgünlerine laýyklykda Ylalaşýan Döwletleriň ikisiniň-de dahyllysy bolup durýan bolsa, onda ol öz kanunçylygyna laýyklykda şol şahsy tarapy döreden Döwletiň dahyllysy hasap edilýär.

5-nji madda **Hemişelik wekilçilik**

1. Şu Konwensiýanyň maksatlary üçin «hemişelik wekilçilik» adalgasy kärhananyň telekeçilik işini doly ýa-da bölekleyin amala aşyran hemişelik ýerini aňladýar.

2. «Hemişelik wekilçilik» adalgasy, hususan-da, şulary öz içine alýar:

a) dolandyryş ýerini;

b) bölümi;

ç) edarany;

d) fabrigi;

e) ussahanany; we

ä) şahtany, nebit ýa-da gaz guýusyny, karýeri ýa-da tebigy serişdeleri gözlemek, işläp geçmek we çykarmak bilen bagly iş geçirilýän desgany ýa-da başga bir islendik ýeri.

3. Gurluşyk meýdançasy, gurluşyk ýa-da gurnama desgasy ýa-da ýokarda agzalan desgalar bilen bagly gözegçilik işi diňe olar bilen bagly işleriň dowamlylygy dokuz aýdan köp bolanda hemişelik wekilçiligi emele getirýär.

4. Şu maddanyň ýokardaky düzgünlerine garamazdan, «hemişelik wekilçilik» diýen adalga şulary öz içine almaýar:

a) desgalaryň diňe şu kärhana degişli harytlary ýa-da önümleri saklamak, görkezmek ýa-da ibermek maksatlary üçin ulanylmagyny;

b) şu kärhana degişli harytlaryň ýa-da önümleriň gurlarynyň diňe saklamak, görkezmek we ibermek maksatlary üçin saklanylmagyny;

ç) şu kärhana degişli harytlaryň ýa-da önümleriň gurlarynyň diňe başga bir kärhana tarapyndan gaýtadan işlemek maksatlary üçin saklanylmagyny;

d) hemişelik iş ýeriniň diňe harytlary ýa-da önümleri satyn almak maksatlary üçin ýa-da bu kärhana maglumatlary toplamak üçin saklanylmagyny;

e) hemişelik is yerinin diñe su kãrhana ücin tayyariyk görüji ya-da kömekçi häsiyetli başga bir islendik isi amala asyrmak maksady bilen saklanylmagy;

ã) hemişelik is yerinin diñe isin (a)-dan – (e) çenli kiçi bölümlerde görkezilen gornüşleriniñ islendik usulda utgaspdyrlymagy ücin saklanylmagy, hemişelik is yerinin şeyle utgaspdyrma netijesinde yüze çykyan jemi isin tayyariyk görüji ya-da kömekçi häsiyetli bolan şertinde.

5. 1-nji we 2-nji bölümlerin düzgünlerine garamazdan, eger özi barada 6-ny bölümin düzgünleri ulanylan garassyz derejeli yunusçydan başga bir tarap kãrhanyñ adyndan herket edýän we Ýalasyan Döwletde şol kãrhanyñ adyndan şertnamalary baglaşmaga ygtyyarlygy bar bolsa we adaty şol ygtyyarlygy ulanyan bolsa, onda bu kãrhana su Döwletde şol tarapyñ kãrhana ücin amala asyran islendik isi babatda hemişelik wekilçiligi bar hökmünde garalar, bu tarapyñ isi 4-nji bölümün düzgünlerine laýyklykda hemişelik is yerinin üstünden amala asyrylan bolsa-da, onuñ bu hemişelik is yerini hemişelik wekilçilige öwürmeýän we su bölümde görkezilen is bilen çaklenýän halatlary muna girmeyär.

6. Eger kãrhana beyleki Ýalasyan Döwletde telekeçilik isini diñe aragyñ, dellalyñ ya-da garassyz hukuk ygdayy bolan başga bir islendik yunusçyñ üsti bilen amala asyran bolsa, şol taraplar öz adaty telekeçilik isiniñ çäklerinde herket edýän şerde kãrhana şol Döwletde hemişelik wekilçiligi bar hökmünde garalmaz.

7. Ýalasyan Döwletin dahyllysy bolan kompaniyanñ beyleki Ýalasyan Döwletin dahyllysy bolan kompaniya gözegçilik edýän ya-da ol tarapyndan gözegçilik edilyän bolsa, ya-da şol beyleki Döwletde telekeçilik isini (ya hemişelik wekilçiligin üsti bilen, ya-da başga bir usulda) amala asyran bolsa, bu ygdayyñ özi şol kompaniýalaryñ birini beyleki kompaniyanñ hemişelik wekilçiligine öwürmeýär.

6-njy madda Gozgalmany emlakden alnyan girdejiler

1. Ýalasyan Döwletin birinin dahyllysynñ beyleki Ýalasyan Döwletde yerleşýän gozgalmany emlakden alnyan girdejilerine (şol sanda oba ya-da tokay hojalygyndan alnyan girdejisine) şol beyleki Döwletde salgylar salnyp bilner.

2. «Gozgalmany emlak» adalgasy garalyan emlagin yerleşýän yeri bolan Ýalasyan Döwletin kanunçylygyna laýyklykda bar bolan mana eye bolmalydyr. Bu adalga islendik halatda gozgalmany emlak babatdaky kömekçi emlagi, oba we tokay hojalygynada ulanylan mallary we enjamlary, özi barada yer eyçiligi babatdaky kanunçylygyn düzgünleri ulanylan hukuklary, gozgalmany emlak babatda gozgalmany emlagin uzutrukty hökmünde belli bolan hukugy, islendik talap hukugyny hem-de gazylyp alnyan peydaly baylyklary, çesmeleri we beyleki tebigy serişdeleri islap geçmek ücin öwezini dolma hökmünde tolenilyän

üýtgeýän we kesgitli tölegler üçin hukuklary ýa-da gazylýp alynýan peýdaly baýlyklary, çeşmeleri we beýleki tebigy serişdeleri işläp geçmek üçin hukugy öz içine almalydyr. Deňiz we howa gämilerine gozgalmaýan emläk hökmünde garalmaýar.

3. 1-nji bölümiň düzgünleri gozgalmaýan emlägi göni peýdalanmakdan, kärendä bermekden ýa-da başga bir islendik görnüşde peýdalanmakdan alynýan girdejiler babatda hem ulanylýar.

4. 1-nji we 3-nji bölümleriň düzgünleri kärhananyň gozgalmaýan emläginden alynýan we garaşsyz şahsy hyzmatlary etmek üçin ulanylýan gozgalmaýan emläkden alynýan girdejiler babatda hem ulanylýar.

7-nji madda **Telekeçilik işinden alynýan peýda**

1. Eger Ylalaşýan Döwletleriň biriniň kärhanasy beýleki Ylalaşýan Döwletde ýerleşýän hemişelik wekilçiliginiň üstünden telekeçilik işini amala aşyрмаýan bolsa, şol kärhananyň alyan peýdasyna diňe şol Döwletde salgyt salynýar. Eger kärhana telekeçilik işini ýokarda agzalan görnüşde amala aşyran bolsa, onda kärhananyň peýdasyna beýleki Döwletde, diňe onuň şu hemişelik wekilçilige degişli bölegi babatda salgyt salnyp bilner.

2. 3-nji bölümiň düzgünlerini nazara almak bilen, eger bir Ylalaşýan Döwletin kärhanasy beýleki Ylalaşýan Döwletde telekeçilik işini şol ýerde ýerleşýän hemişelik wekilçiligiň üsti bilen amala aşyran bolsa, onda şol wekilçiligiň hut şonuň ýaly ýa-da barabar şertlerde hut şonuň ýaly ýa barabar iş bilen meşgullanýan aýrybaşgalanan we aýratyn kärhana bolan hem-de özi hemişelik wekilçiligi bolan kärhanadan doly garaşsyz hereket edende alyp biljek peýdasy Ylalaşýan Döwletleriň her birinde şol hemişelik wekilçilige degişlidir.

3. Hemişelik wekilçiligiň peýdasynyň möçberi kesgitlenilen mahaly şeýle hemişelik wekilçiligiň maksatlary üçin çeken çykdaýylarynyň, şol sanda dolandyryş we umumy edara ediş çykdaýylarynyň hemişelik wekilçiligiň ýerleşýän ýeri bolan Döwletde ýa-da başga ýerde çekilendigine garamazdan, şol çykdaýylaryň kemilmegine rugsat berilýär. Emma eger şeýle ýagdaý bar bolsa, hemişelik wekilçilik tarapyndan kärhananyň baş edarasynyň ýa-da onuň edaralarynyň islendigine roýalti, gonorarlary ýa-da beýleki şoňa meňzeş tölegler görnüşinde, patentleri ulanmagy ýa-da beýleki hukuklary çalyşmak üçin, ýa-da edilen anyk hyzmatlar üçin komission tölegleri görnüşinde ýa-da dolandyryş üçin ýa-da bank edaralaryndan başga hemişelik wekilçilige berlen pul karzlary boýunça göterimler görnüşinde tölenen (we hakyky çykdaýylaryň öwezini dolmak bilen baglanyşykly bolmadyk) pul möçberleri babatda şeýle hasaplap, aýyrmaga ýol berilmeýär. Şoňa meňzeş ýagdaýda hemişelik wekilçiligiň peýdasy kesgitlenende kärhananyň baş edarasyndan ýa-da onuň islendik edaralaryndan roýalti, gonorarlary ýa-da beýleki şoňa meňzeş tölegler görnüşinde patentleri ýa-da beýleki hukuklary ulanmagy çalyşmak üçin ýa-da edilen anyk hyzmatlar üçin komission tölegler görnüşinde, ýa-da dolandyryş üçin, ýa-da kärhananyň baş

edarasyna, ya-da onuñ islendik edaralaryna berlen pul karzalary boyunça göterimler gömüşinde değışi (we hakky gykdajylaryñ öwezini dolmak bilen baglanyşykly bolmadyk) pul möçberleri hem hasaba alynmayar, bank edaralary muña girmeyär.

4. Eger Ylasyan Döwletde hemişelik wekilçilige değışi peydany kárhanyñ peydasyñ umumy möçberini onuñ düzüm birlikleriniñ arasynda barabarlykda paylamak esasynda kesgitlemek adaty tejribe bolsa, onda 2-nji bölümde hiç bir zat bu Ylasyan Döwlete salgıt salymaga değışi peydany adaty kabul edilen paylamak arkaly kesgitlemegi gadagan etmeyär; ýöne paylamagyñ saylanyp alnan usuly şu maddadaky değışi ýörelgelere laýyk gelýän netijeleri bermelidir.

5. Hiç bir peyda diñe hemişelik wekilçiligiñ kárhana üçin harjalary ya-da önümleri satyn almagy esasynda oña değışi edillip bilimmez.

6. Eger muny üýtgetmek üçin degerli we yeterlik sebäpler bolmasa, yokardaky bölümleriñ maksatlary üçin hemişelik wekilçilige değışi peyda her ýyl şol bir usul arkaly kesgitlenilýär.

7. Eger peyda girdejileriñ şu Konwensiyanyñ beyleki maddalarynda aýratyn gürtüni edilyän gömüşlerini öz içine alyan bolsa, onda şu maddanyñ düzünleri şol maddalaryñ düzünlerine täsir etmeyär.

8-nji madda Deniz we howa gatnalmalary

1. Bir Ylasyan Döwlet kárhanyñ deniz ya-da howa gämilerini halkara gatnawlarynda ulanmaktan alyan peydasyña diñe şol Döwletde salgıt salynýar.

2. Eger şeyle kärende ýagdaya balylykda ulag serişdeleriniñ halkara gatnamasynda ulanylmagy babatda goşmaça bolup durýan bolsa, Ylasyan Döwlet kárhany tarapyndan alyňan, halkara gatnamasynda howa ya-da deniz ulag serişdelerini, şeyle hem konteynerleri (trejleri we olara değışi enjamlary goşmak bilen) kärendesine bermekden alyňan peyda, diñe şol Döwletde salgıt salynýar.

3. 1-nji bölüm dözgünleri ulag serişdelerini ulanmak boyunça pul-a, bilelikdäki kárhana ya-da halkara guramasyna gatnaşmaktan alyňan peyda babatda hem ulanylyar.

9-njy madda Şarikli kárhaneler

1. Eger:

a) bir Ylasyan Döwlet kárhany beyleki Ylasyan Döwlet kárhany dolandyrmaga, oña gözegçilik etmäge ya-da onuñ mayasyna göni

ýa keseden gatnaşýan, ýa-da

b) şol bir taraplar Ýlalaşýan Döwletiň biriniň kärhanasyny we Ýlalaşýan Döwletiň beýlekisiniň kärhanasyny dolandyrmaga, gözegiçilik etmäge ýa-da onuň maýasyna göni ýa-da keseden gatnaşýan bolsa,

we her bir halatda iki kärhananyň arasynda olaryň täjirçilik we maliýe gatnaşyklarynda iki garaşsyz kärhananyň arasynda bolmalysyndan tapawutlanýan şertler döredilýän ýa-da belleniýän bolsa, onda kärhanalaryň birine geçirilip bilinjek, ýöne şol şertleriň bolmagy sebäpli geçirilmedik islendik peýda şol kärhananyň peýdasyna goşulyp we degişlilikde oňa salgyt salnyp bilner.

2. Eger Ýlalaşýan Döwlet şol Ýlalaşýan Döwletiň kärhanasynyň şol beýleki Döwletde salgyt salnan peýdasyny birinji Döwletiň kärhanasynyň peýdasyna goşanda we degişlilikde salgyt salanda we şeýlelikde goşulan peýda iki kärhananyň arasynda bellenen şertler iki garaşsyz kärhananyň arasyndaky ýaly bolan şertde birinji agzalan Döwletiň kärhanasynyň adyna hasaplanylýan peýda bolup durýan halatda, onda şol beýleki Döwlet şol peýda üçin özünde hasaplanylýan salgyt barada degişli düzedişi girizer. Şeýle düzediş kesgitlenilen mahaly şu Konwensiýanyň beýleki düzgünleri bolmalysy ýaly nazara alnar, Ýlalaşýan Döwletleriň ygtyýarly edaralary bolsa zerur mahaly bir-biri bilen maslahatlaşar.

10-njy madda

Diwidendler

1. Bir Ýlalaşýan Döwletiň dahyllysy bolan kompaniýanyň beýleki Ýlalaşýan Döwletiň dahyllysyna töleýän diwidendlerine şol beýleki Döwletde salgyt salnyp bilner.

2. Ýöne şeýle diwidendlere olary töleýän kompaniýanyň öz dahyllysy bolan Ýlalaşýan Döwletinde hem onuň kanunçylygyna laýyklykda salgytlar salnyp bilner; emma diwidendleriň hakyky alyjysy beýleki Ýlalaşýan Döwletiň dahyllysy bolsa, onda şeýle usulda alynýan salgyt:

a) eger-de diwidendlere hakyky hukugy bolan tarap diwidendleri töleýän kompaniýanyň maýasynyň azyndan 25 göterimi göni degişli bolan kompaniýa (şereket bolmadyk) bolsa, diwidendleriň jemi möçberiniň 5 göteriminden;

b) ähli beýleki ýagdaýlarda bolsa, diwidendleriň jemi möçberiniň 10 göteriminden köp bolmaly däldir.

Bu bölüm kompaniýa ujundan diwidendler tölenilýän peýda babatda salgyt salynmagyna täsir etmeyär.

3. «Diwidendler» adalgasy şu maddada ulanylýan mahaly paýnamalardan we bergi talaplary bolup durmaýan, ýöne peýda gatnaşmaga hukuk berýän beýleki hukuklardan alynýan girdejileri, şeýle hem peýdany paýlaýan kompaniýa dahyllysy bolup durýan şol Döwletiň kanunçylygyna laýyklykda paýnamalardan

alynyan girdejiler yaly şeyle salgyt salymagyna degişli beyleki hukuklardan alynyan girdejini hem aňladyar.

4. Eger diwidendleriň hakky eyesi, bir Ylasyan Döwletiniň dahyllysy bolmak bilen, diwidendleri toleýan kompaniya öz dahyllysy bolan beyleki Ylasyan Döwletde telekeçilik işiniň ýerdäki hemişelik wekilçiliginiň üstü bilen amala aşyran bolsa ya-da şol beyleki Döwletde yerleşýän hemişelik binyatdan garassyz şahsy hyzmatlary edýän bolsa we diwidendleri tolemek babatdaky gatasyygy şeyle hemişelik wekilçilik ýa-da hemişelik binyat bilen hakykatdan hem bagly bolsa, şu maddanyň 1-nji we 2-nji böümleriniň düzümleri ulanylmayar. Şeyle halatda yagdaylara göre 7-nji ya-da 14-nji maddanyň düzümleri ulanylyar.

5. Eger Ylasyan Döwletleriň biriniň dahyllysy bolup durýan kompaniya beyleki Ylasyan Döwletden peydany ýa-da girdejileri alyan bolsa, onda şol beyleki Döwlet şol kompaniyanı toleýan diwidendleriň salgytlardan doly boşadyp biler, şol diwidendler şol beyleki Döwletiniň dahyllysyna tolenilýän ýa-da diwidendleri tolemek üçin esas bolýan ýeçilik hakykatdan-da şol beyleki Döwletde yerleşýän hemişelik wekilçilige ýa-da hemişelik binyatda degişli bolsa, we kompaniyanıň paylanylmadyk peydasyňa salgyt salnyp bilimýän bolsa, hatda diwidendleri tolemek üçin serişdeler ýa-da paylanylmadyk peyda şol beyleki Döwletde emele gelýän peydadan ýa-da girdejiden dolulygyna ýa-da bölekleyin ybarat bolsa, bu kada ulanylmayar.

11-nji madda Göterimler

1. Ylasyan Döwletleriň birinde emele gelýän we beyleki Ylasyan Döwletiniň dahyllysyna tolenilýän göterimlere şol beyleki Döwletde salnyp bilner.

2. Yöne şeyle göterimlere olar emele gelýän Ylasyan Döwletde hem şol Döwletiniň kanunçylygyna laýyklykda salgyt salnyp bilner, emma şeyle göterimleriň hakky eyesi beyleki Ylasyan Döwletiniň dahyllysy bolsa, şeyle görnüşde alynyan salgyt göterimleriň jemi möçberiniň 10 göteriminden köp bolmaly dälir.

3. 2-nji böüminiň düzümlerine garamazdan, Ylasyan Döwletleriň birinde emele gelýän we beyleki Ylasyan Döwletiniň Hökümetine doly degişli bolan Merkezi banka ýa-da islendik maliye edarasyna, şol sanda onuň dolandyryş edaralaryna ýa-da yerli hakimiyet edaralaryna, ýa-da şol beyleki Ylasyan Döwletiniň Hökümeti tarapyndan kepillendirilen ýa-da ätiýaçlandyrylan karz serişdeleri boýunça tolenilýän göterimler Ylasyan Döwletleriň birinjisinde salgytdan boşadylar.

4. «Göterimler» adalgasy şu maddada ulanylan mahaly gozgalmanyň emlak üçin berilýän karzynyň zamun (ipoteka) üpjünçiligine we bergidaryň girdejilerine gatanasmak üçin hukugynyň bardygyna garamazdan, islendik

görnüşdäki bergi talaplaryndan girdejini we hususan-da, döwletiň gymmatly kagyzlaryndan, obligasiýalaryndan ýa-da bergi borçnamalaryndan girdejini, şol sanda şol gymmatly kagyzlar we obligasiýalar ýa-da bergi borçnamalary boýunça baýraklary we utuşlary aňladýar. Wagty geçirilen tölegler üçin jerimelere şu maddanyň maksatlary üçin göterimler hökmünde garalmaýar.

5. Eger göterimleriň hakyky eýesi Ylalaşýan Döwletleriň biriniň dahyllysy bolmak bilen, göterimler emele gelyän beýleki Ylalaşýan Döwletde telekeçilik işini şol ýerdäki hemişelik wekilçiligiň üsti bilen amala aşyran bolsa ýa-da şol beýleki Döwletde şol ýerde ýerleşýän hemişelik binýatdan garaşsyz şahsy hyzmatlary amala aşyran bolsa hem-de göterimleriň tölenilmegine esas bolýan bergi talaby şeýle hemişelik wekilçilige ýa-da hemişelik binýada hakykatdan hem degişli bolsa, 1-nji, 2-nji we 3-nji bölümleriň düzgünleri ulanylmaýar. Şeýle halatda ýagdaýlara görä şu Konwensiýanyň 7-nji ýa-da 14-nji maddalarynyň düzgünleri ulanylýar.

6. Eger göterimleri töleýji şol Ylalaşýan Döwletiň dahyllysy bolsa, göterimler Ylalaşýan Döwletde emele gelyär diýlip hasaplanylýar. Eger göterimleri töleýji tarapyň Ylalaşýan Döwletiň dahyllysydygyna ýa-da dældigine garamazdan, Ylalaşýan Döwletde onuň göterimleriň tölenilmegine esas bolan hemişelik wekilçiligi ýa-da hemişelik binýady bar bolsa we şol göterimleri hem-de olary tölemek boýunça çykdaýlary şeýle hemişelik wekilçilik ýa-da hemişelik binýat çekýän bolsa, onda şeýle göterimler hemişelik wekilçilik ýa-da hemişelik binýat ýerleşýän Döwletde emele gelyär diýlip hasaplanylýar.

7. Eger göterimleriň töleýjisiniň we hakyky eýesiniň arasyndaky ýa-da olaryň ikisiniň we haýsy-da bolsa başga bir tarapyň arasyndaky aýratyn gatnaşyklar sebäpli göterimleriň tölenilmegine esas bolan bergi talabyna degişli göterimleriň jemi, göterimleriň töleýjisiniň we hakyky eýesiniň arasynda şeýle gatnaşyklar ýok mahaly ylalaşylyp bilinjek möçberden köp bolsa, onda şu maddanyň düzgünleri diňe soňky agzalan möçber babatda ulanylýar. Şeýle halatda tölegiň artýan bölegi şu Konwensiýanyň beýleki düzgünlerini nazara almak bilen, her bir Ylalaşýan Döwletiň kanunçylygyna laýyklykda salgyt salynmaga öňküsi ýaly degişlidir.

12-nji madda

Roýalti

1. Ylalaşýan Döwletleriň birinde döreyän we beýleki Ylalaşýan Döwletiň dahyllysyna tölenýän roýaltilere şol beýleki Ylalaşýan Döwletde salgyt salnyp bilner.

2. Emma şuna meňzeş roýaltilere hem olaryň döreyän Ylalaşýan Döwletinde bu Döwletiň kanunçylygyna laýyklykda salgyt salnyp bilner, ýöne, göterimleriň hakyky eýesi beýleki Ylalaşýan Döwletiň dahyllysy bolup durýan bolsa, şeýle ýagdaýda salynýan salgyt roýaltileriň umumy möçberiniň 10 göteriminden geçmeli däldir.

3. «Royalti» adalgasy şu maddada ulanylan mahaly islendik edebiyat, sungat ya-da ylmy eserler, sol sanda kinofilmler hem-de radio we telewideniye bolmak bilen, royaltiniñ emele gelýän beyleki Ýalasyan Döwletinde telekegillik işini sol yerdäki hemişelik wekiliçiliginiñ üsti bilen amala aşyran bolsa, ya-da sol hyzmatlary amala aşyran bolsa we royalti tölenýän hukuk ya-da emläk sol hemişelik wekiliçilik ya-da hemişelik binyat bilen hakykatdan hem bagly bolsa, 1-nji we 2-nji bölümleriñ düzgünleri ulanylmayar. Şeyle halatda ýagdaylara görä 7-nji ya-da 14-nji maddanyñ düzgünleri ulanylyar.

4. Eger royaltiniñ hakky eyesi, Ýalasyan Döwletleriñ biriniñ dahyllysy bolmak bilen, royaltiniñ emele gelýän beyleki Ýalasyan Döwletinde telekegillik işini sol yerdäki hemişelik wekiliçiliginiñ üsti bilen amala aşyran bolsa, ya-da sol hyzmatlary amala aşyran bolsa we royalti tölenýän hukuk ya-da emläk sol hemişelik wekiliçilik ya-da hemişelik binyat bilen hakykatdan hem bagly bolsa, 1-nji we 2-nji bölümleriñ düzgünleri ulanylmayar. Şeyle halatda ýagdaylara görä 7-nji ya-da 14-nji maddanyñ düzgünleri ulanylyar.

5. Eger töleyji Ýalasyan Döwletiniñ dahyllysy bolan halatda royalti sol Döwletde yüze çykydylip hasaplanýar. Yöne, eger royaltini töleyjiniñ Ýalasyan Döwletiniñ dahyllysydygyna ya-da dälidigine garamazdan, sol Ýalasyan Döwletde royaltleri tölemek boýunça özi barada borçnamalar döreyän hemişelik wekiliçilik ya-da hemişelik binyat bar bolsa we şeyle royaltler sol hemişelik wekiliçiliginiñ ya-da hemişelik binyadyñ hasabyna tölenýän bolsa, onda şeyle royaltler hemişelik wekiliçilik ya-da hemişelik binyat ýaly degişlidir.

13-nji madda

Emlägini gymmatynyñ artyşy

1. Ýalasyan Döwletiniñ dahyllysyynyñ 6-njy maddada kesgitlenen we beyleki Ýalasyan Döwletde yerleşýän gözgalmanyñ emlägini aýrybaşgalamakdan alyan girdejilieriñe ya-da emläginiñ gymmatynyñ artyşyna sol beyleki Döwletde salgyt salnyp bilner.

2. Ýalasyan Döwletleriñ biriniñ kärhanasynyñ beyleki Ýalasyan Döwletde bar bolan hemişelik wekiliçiliginiñ täjirçilik emläginiñ ya-da Ýalasyan Döwletleriñ biriniñ dahyllysyynyñ ygtyýarynda bolan we garassyz şahsy

hyzmatlary etmek üçin Ylalaşýan Döwletleriň beýlekisinde ýerleşýän hemişelik binýada degişli bolan gozgalýan emlägiň aýrybaşgalanmagyndan alynýan girdejilere, şol sanda şeýle hemişelik wekilçiligiň (aýratynlykda ýa-da tutuş kärhana bilen bilelikde) ýa bolmasa şeýle hemişelik binýadyň aýrybaşgalanmagyndan alynýan girdejilere şol beýleki Döwletde salgyt salnyp bilner.

3. Ylalaşýan Döwletiň kärhanasynyň halkara gatnatmalarynda deňiz ýa-da howa gämilerini ulanmakdan, halkara gatnatmalarynda ulanylýan deňiz ýa-da howa gämileriniň ýa-da şeýle deňiz ýa bolmasa howa gämileriniň ulanylmagy bilen bagly gozgalýan emlägiň aýrybaşgalanmagyndan alýan girdejileri diňe şol Ylalaşýan Döwletde salgyt salynmaga degişlidir.

4. Ylalaşýan Döwletleriň biriniň dahyllysynyň bahasy beýleki Ylalaşýan Döwletde ýerleşen gozgalmaýan emläk bilen gönüden-göni ýa-da gytaklaýyn baglylykda 50 göterimden köp bolan paýnamalaryň aýrybaşgalanmagyndan ýa-da barabar peýdasyndan alýan girdejilerine şol beýleki Döwletde salgyt salnyp bilner.

5. 1, 2, 3-nji we 4-nji bölümlerde gürrüni edilýänden başga islendik emlägiň aýrybaşgalanmagyndan alnan girdejiler diňe emlägi aýrybaşgalaýan tarapyň dahyllysy bolan Ylalaşýan Döwletde salgyt salynýar.

14-nji madda **Garaşsyz şahsy hyzmatlar**

1. Ylalaşýan Döwletleriň biriniň dahyllysy bolup durýan şahsy tarapyň hünär hyzmatlaryny etmekden ýa-da garaşsyz häsiýetli başga bir işden alýan girdejilerine diňe şol Döwletde salgyt salynýar, diňe aşakda görkezilen ýagdaýlarda şeýle girdejä Ylalaşýan Döwletleriň beýlekisinde hem salgyt salnyp bilner:

a) eger-de şol dahyllynyň öz işini amala aşyrmak maksady bilen, Ylalaşýan Döwletleriň beýlekisinde zygyderli elýeterli bolan hemişelik binýat berilýän bolsa; şeýle halatda girdejiniň diňe şol hemişelik binýady peýdalanmakdan alnan bölegine şol beýleki Döwletde salgyt salnyp bilner; ýa-da

b) eger-de şol dahyllynyň Ylalaşýan Döwletleriň beýlekisinde bolmagynyň möhleti degişli maliýe ýylynda başlanýan ýa-da tamamlanýan islendik on iki aýyň dowamynda jemi 183 günlük ýa-da şondan uzak döwürlere barabar bolsa; şeýle halatda diňe şol dahyllynyň şol Döwletleriň beýlekisinde şol döwürde amala aşyrylan işinden alnan girdejä salgyt salynýar.

2. «Hünär hyzmatlary» diýen adalga, hususan-da, garaşsyz ylmy, edebi, artistlik, bilim ýa-da mugallymçylyk işini, şeýle hem lukmanlaryň, aklawçylaryň, inženerleriň, binagärleriň, diş lukmanlarynyň we hasapçylaryň garaşsyz işini öz içine alýar.

15-nji madda Garaşly şahsy hyzmatlar

1. 16, 18 we 19-njy maddalaryň düzgünlerini nazara almak bilen, Ýalasyan Döwletleriň biriniň dahyllysynyň hakynatuma iş bilen bagly alýan hak-hesdege, iş hakyna we şunuň ýaly beýleki töleglere diňe şol Döwletde salgyt salýnar, hakynatuma işiň Ýalasyan Döwletleriň beýlekisinde amala aşyrylýan halatlary muňa girmeyär. Eger-de hakynatuma boýunça iş şeýle görnüşde amala aşyrylýan bolsa, şunuň bilen bagly alman tölege şol beýleki Döwletde salgyt salnyr bilner.

2. 1-nji böümiň düzgünlerine garamazdan, Ýalasyan Döwletleriň biriniň dahyllysynyň Ýalasyan Döwletleriň beýlekisinde hakynatuma boýunça amala aşyrylýan iş bilen bagly alýan tölegine, eger:

a) aljy degişli salgyt ylynda başlanyan ýa-da tamamlanyan islendik on iki aýlyk döwürde jemi alnanda 183 günden uzak bolmadyk döwürüň ýa-da döwürleriň dowamynda beýleki Döwletde bolýan bolsa we

b) töleg şol beýleki Döwletin dahyllysy bolmadyk hakyna tutjy tarapyndan ýa-da onuň adyndand tölenilýän bolsa we

ç) tölegleri tölemek boýunça çykdajylary hakyna tutjynyň şol beýleki Döwletdäki hemişelik wekilçiligi ýa-da hemişelik binýady çekmeýän bolsa, diňe birinji agzalan Döwletde salgyt salnyar

3. Şu maddanyň yokardaky düzgünlerine garamazdan, Ýalasyan Döwletin kärhanasy tarapyndan halkara gatnawlarynda ulanylyan deňiz ýa-da howa gämisinde hakynatuma boýunça amala aşyrylýan iş bilen bagly alýan tölege şol Döwletde salgyt salnyr bilner.

16-njy madda Direktorlaryň gonorarlary

Direktorlaryň gonorarlaryna we Ýalasyan Döwletleriň biriniň dahyllysynyň Ýalasyan Döwletleriň beýlekisinde bolan kompaniýanyň direktorlar geňeşiniň ýa-da kompaniýanyň şunuň ýaly başga bir islendik edarasynyň agzasy hökmünde alýan başga şunuň ýaly töleglerine şol beýleki Döwletde salgyt salnyr bilner.

17-nji madda Artistler we sportçular

1. 14-nji we 15-nji maddalaryň düzgünlerine garamazdan, Ýalasyan Döwletleriň biriniň dahyllysynyň teatrny, kinonyň, radionyň ýa-da telewideniýäniň artisti, ýa-da sazanda ýaly sungat işgäri hökmünde ýa-da sportçy hökmünde Ýalasyan Döwletleriň beýlekisinde amala aýran öz şahsy işinden alýan girdejisine şol beýleki Döwletde salgyt salnyr bilner.

2. Eger-de sungat işgäriniň ýa-da sportçynyň amala aşyryan şahsy işinden girdeji sungat işgäriniň ýa-da sportçynyň özüne däl-de, başga bir tarapa hasaplanyp ýazylyan bolsa, onda 7, 14 we 15-nji maddalaryň düzgünlerine garamazdan, şol girdejä sungat işgäriniň ýa-da sportçynyň işi amala aşyrylyan Ylalaşýan Döwletde salgyt salnyp bilner.

3. Eger-de sungat işgäriniň ýa-da sportçynyň Ylalaşýan Döwletde bolmagy Ylalaşýan Döwletleriň biriniň ýa-da ikisiniň jemgyýetçilik gaznalaryndan, ýa-da olaryň ýerli edara ediş birliklerinden ýa bolmasa ýerli häkimiýet edaralaryndan doly ýa-da esasan maliýeleşdirilýän bolsa, 1-nji we 2-nji bölümleriň düzgünleri olaryň şeýle işi amala aşyrmakdan alýan girdejisine degişli däl. Şeýle ýagdaýda diňe şol sungat işgäri ýa-da sportçy dahyllysy bolup durýan Ylalaşýan Döwletde girdejä salgyt salnýar.

18-nji madda Pensiýalar

19-njy maddanyň 2-nji bölümüniň düzgünlerini nazara almak bilen, Ylalaşýan Döwletiň dahyllysyna öňki hakynatutma iş bilen bagly tölenilýän pensiýalar we şunuň ýaly beýleki tölegler diňe şol Döwletde salgyt salynmaga degişlidir.

19-njy madda Döwlet gullugy

1. a) Ylalaşýan Döwlet ýa-da onuň ýerli edara ediş birligi ýa bolmasa ýerli häkimiýet edaralary tarapyndan şahsy tarapa şol Döwlete ýa bolmasa onuň ýerli häkimiýet edarasyna edýän hyzmatlary üçin pensiýadan başga tölenýän hak-heşdegine, iş hakyna we başga bir şunuň ýaly tölegine diňe şol Döwletde salgyt salnýar;

b) Emma şeýle hak-heşdege, iş hakyna we beýleki şunuň ýaly töleglere diňe Ylalaşýan Döwletleriň beýlekisinde salgyt salnýar, munuň üçin hyzmatlar şol Döwletde edilýän bolsa we şahsy tarap şol Döwletiň dahyllysy bolsa, ol:

(i) şol Döwletiň milli tarapy bolsa; ýa-da

(ii) diňe hyzmatlary etmek maksady bilen, şol Döwletiň dahyllysy bolmadyk bolsa, şol Döwletde salgyt salnýar.

2. a) Ylalaşýan Döwlet ýa-da onuň edara ediş birligi ýa bolmasa ýerli häkimiýet edarasy, ýa olaryň döreden gaznalary tarapyndan islendik şahsy tarapa şol Döwlete ýa-da onuň ýerli häkimiýet edarasyna edýän hyzmatlary üçin tölenilýän islendik pensiýa diňe şol Döwletde salgyt salnýar.

b) Emma şahsy tarap Ylalaşýan Döwletleriň beýlekisiniň dahyllysy ýa-da milli tarapy bolsa, şeýle pensiýa diňe şol beýleki Döwletde salgyt salnýar.

3. 15, 16, 17 we 18-nji maddalaryň düzgünleri Ýalasyan Döwletiniň ýa-da onuň ýerli häkimiýet edarasynyň telekeçilik işini amala aşyrmagy bilen baglanyşykly ediliş hyzmatlar babardaky iş hak-hespedkler, zähmet haky we beýleki şunun ýaly tölegler we pensiyalar babarda ulanylar.

20-nji madda Talyplar

Ýalasyan Döwletleriniň birine gelmeginden öň Ýalasyan Döwletiniň beýlekisiniň dahyllysy bolup durýan ýa bolan we birinji agzalan Döwletde diňe okamak ýa-da tejribе geçmek maksady bilen bolýan talyp ýa-da tejribе toplanýjy okamandan ýasamak, okamak we tejribе geçmek maksatlary üçin alynyan tölegler şol Döwletiniň çäklerindен dasaradaky çesmelerden tölenilişän bolsa, olara salgyt salynmayar.

21-nji madda Beýleki girdejiler

1. Ýalasyan Döwletiniň dahyllysynyň girdejileriniň şu Konwensiýanyň yokardaky maddalarynda agzalmadyk görnüşlerине, döran çesmesине garamazdan, diňe şol Döwletde salgyt salynmaga degişlidir.

2. Eger-de 6-njy maddanyň 2-nji bölümünde kesgitlemesi berlen gozgalmanyň emläkden alynyan girdejileriniň alyjysy Ýalasyan Döwletiniň biriniň dahyllysy bolmak bilen, Ýalasyan Döwletiniň beýlekisinde telekeçilik işini onda yerleşen hemişelik wekilçiliginiň üsti bilen amala aşyran ýa-da şol beýleki Döwletde garassyz şahsy hyzmatlary şol yerdäki hemişelik binýatdan edýän bolsa we girdejiniň alynmagyna esas bolan hukuk ýa-da emläk şeýle hemişelik wekilçilik ýa hemişelik binyat bilen hakykatdan-da bagly bolsa, onda 1-nji bölümniň düzgünleri 6-njy maddanyň 2-nji bölümünde kesgitlemesi berlen gozgalmanyň emläkden alynyanlardan başga girdejiler babarda ulanylmayar. Şeýle halarda ýagdaylara baglylykda 7-nji maddanyň ýa-da 14-nji maddanyň düzgünleri ulanylyar.

22-nji madda Maya

1. 6-njy maddada gürrüni edilişän, Ýalasyan Döwletiniň biriniň dahyllysynyň eýeçiligi bolup durýan we Ýalasyan Döwletiniň beýlekisinde yerleşýän gozgalmanyň emläk görnüşindäki maya şol beýleki Döwletde salgyt salnyp bilner.

2. Ýalasyan Döwletiniň biriniň kärhanasynyň Ýalasyan Döwletiniň beýlekisinde bar bolan hemişelik wekilçiliginiň täjirçilik emläginiň bir bölegi bolan gozgalmanyň emläk görnüşindäki ýa-da Ýalasyan Döwletiniň biriniň dahyllysynyň garassyz şahsy hyzmatlary etmek üçin Ýalasyan Döwletiniň

beýlekisinde onuň ygtyýarynda bolan hemişelik binýat bilen bagly gozgalýan emläk görnüşindäki maýa şol beýleki Döwletde salgyt salnyp bilner.

3. Ýlalaşýan Döwletiň kärhanasy tarapyndan halkara gatnawynda ulanylýan deňiz ýa-da howa gämileri görnüşindäki ýa bolmasa şeýle deňiz we howa gämilerini ulanmak bilen baglanyşykly gozgalýan emläk görnüşindäki maýa diňe şol Döwletde salgyt salynmaga degişlidir.

4. Ýlalaşýan Döwletiň dahyllysynyň maýasynyň ähli beýleki böleklerine diňe şol Döwletde salgyt salynýar.

23-nji madda

Iki gezek salgyt salynmagyny aradan aýyrmak

1. Türkmenistan iki gezek salgyt salynmagyny şeýle ýagdaýda aradan aýyryýan halatda:

eger Türkmenistanyň dahyllysynyň alýan girdejisine ýa-da maýasyna Latwiýada şu Konwensiýanyň düzgünlerine laýyklykda salgyt salnyp bilinjek bolsa, Türkmenistan:

a) şeýle dahyllynyň Latwiýada tölän salgydina barabar möçberini girdeji üçin salgydyndan kemmäge rugsat berýär;

b) şeýle dahyllynyň Latwiýada tölän maýa üçin salgydina barabar möçberini maýa üçin salgydyndan kemmäge rugsat berýär.

Kemilýän şeýle möçberler islendik halatda Türkmenistanda girdeji üçin salgydyň ýa-da maýa üçin salgydyň kemilmegine rugsat berilmeginden öň hasaplanan, Latwiýada salgyt salnyp bilinjek girdejä ýa-da maýa degişli böleginden köp bolmaly däldir.

2. Latwiýa iki gezek salgyt salynmagyny şeýle ýagdaýda aradan aýyryýan halatda:

a) eger Latwiýanyň dahyllysynyň alýan girdejisi ýa-da maýasy şu Konwensiýanyň düzgünlerine laýyklykda Türkmenistanda salgyt salnyp bilinjek bolsa, eger-de diňe onuň içerki kanunçylygyna laýyklykda has amatly şertler üpjün edilmeyän bolsa, Latwiýa:

(i) şeýle dahyllynyň Türkmenistanda girdeji üçin tölän salgydina barabar möçberini girdeji üçin salgydyndan kemmäge rugsat berýär;

(ii) şeýle dahyllynyň Türkmenistanda maýa üçin tölän salgydina barabar möçberini maýa üçin salgydyndan kemmäge rugsat berýär.

Kemilýän şeýle möçberler islendik halatda Latwiýada girdeji üçin salgydyň ýa-da maýa üçin salgydyň kemilmegine rugsat berilmeginden öň hasaplanan, Türkmenistanda salgyt salnyp bilinjek girdejä ýa-da maýa degişli böleginden köp bolmaly däldir.

b) a) kiçi bölümiň maksatlary üçin, eger-de Latwiýanyň dahyllysy bolup durýan kompaniýa Türkmenistanyň dahyllysy bolup durýan kompaniýadan

dividendleri alyan bolsa we ses bermäge doly hukugy bolan paynamalaryn 25 göteriminden köpüsine eyelik edyän bolsa, Türkmenistanda tölenyän salgyda diňe dividendler boýunça tölenyän salgyt dal-de, eýsem kompaniýanyň umumy jeminden dividendler tölenen peydasyňa salnan salgydyn degişli bölegi hem goşulyar.

3. Eger şu Konwensiýanyň islendik düzümine laýyklykda, Ýalasyan Döwletleriň biriniň dahyllysynyň alan girdejisini ýa-da mayasy şol Döwletde salgytdan boşadylan bolsa, şol Döwlet muňa garamazdan, şol dahyllynyň girdejisiniň ýa-da mayasynyň galan bölegine salgydyn möçberi hasaplanan mahaly salgytdan boşadylan girdejini ýa-da mayany hasaba alyp biler.

24-nji madda Kemsitmezlik

1. Ýalasyan Döwletleriň biriniň milli taraplary beyleki Ýalasyan Döwletde şol beyleki Döwletin hut şol ýagdaylarda, hususan-da dahyllylyk babatda milli taraplarynyň sezewar edilyän ýa-da sezewar edilip bilinjek salgyt salymmagyndan ýa-da şonuň bilen bagly borjardan hasa, ya bolmasa has agyr salgyt salmak bilen bagly borjardan sezewar edilip bilinjek salgyt salymmagyndan ýa-da şonuň bilen bagly borjardan sezewar edilip bilinjek salgyt salmak bilen bagly borjara sezewar edilmeli däl.

2. Ýalasyan Döwletin dahyllylygy bolup duryan, raýatlygy bolmadyk adamlar Ýalasyan Döwletin hic birinde hut şol ýagdaylarda, hususan-da dahyllylyk babatda şol Döwletin milli taraplarynyň sezewar edilyän ýa-da sezewar edilip bilinjek salgyt salymmagyndan ýa-da şonuň bilen bagly borjardan hasa, ya bolmasa has agyr salgyt salmak bilen bagly borjara sezewar edilmeli däl.

3. Ýalasyan Döwletleriň biriniň kárhanaşynyň beyleki Ýalasyan Döwletdäki hemişelik wekilçiligi babatdaky salgyt salmak düzümi şol beyleki Döwletin şeýle işi amala asyran kárhanaalar baradaky salgyt salmak düzüminde az amatly bolmaly däl. Şu düzgün Ýalasyan Döwletleriň biriniň öz dahyllylyaryna olaryň raýatlyk hukuk ýagdayy ýa-da masgala ýagdayy esasynda salgyt salmak maksady bilen berýän hasydyr bir şahsy salgyt ýenilçilikleri, kemmeleri we indirimleri beyleki Ýalasyan Döwletin dahyllylygyna üpjün etmäge borçly edyän hökmünde düzündirilmeli däl.

4. 9-njy maddanyň 1-nji böümünin, 11-nji maddanyň 7-nji böümünin ýa-da 12-nji maddanyň 6-njy böümünin düzümleri ulanylandan hasga halatlarda, Ýalasyan Döwletleriň biriniň kárhanaşynyň beyleki Ýalasyan Döwletin dahyllylygyňa töleýän göterimleri, royatileri we beyleki tolegleri şeýle kárhanaanyň salgyt salynan peydasyňy kesgitlemek maksady bilen, olar biriniň agzalan Döwletin dahyllylygyňa tölenendäki yaly şertlerde kemilmäge degişlidir. Hut şonuň yaly, Ýalasyan Döwletleriň biriniň kárhanaşynyň Ýalasyan Döwletleriň

beýlekisiniň dahyllysyna islendik bergisi şol kärhananyň salgyt salynýan maýasyny kesgitlemek maksady bilen, birinji agzalan Döwletiň dahyllysyna bolan bergi babatdaky ýaly hut şol bir şertlerde kemilmäge degişlidir.

5. Ylalaşýan Döwletleriň biriniň maýasy beýleki Ylalaşýan Döwletiň bir ýa-da birnäçe dahyllysyna göni ýa-da gytaklaýyn degişli bolan ýa-da olar tarapyndan gözegçilik edilýän kärhanalary birinji agzalan Döwletde şol Döwletiň şonuň ýaly beýleki kärhanalary babatda sezewar edilýän ýa-da sezewar edilip bilinjek salgyt salynmagyndan we onuň bilen bagly borçlardan başga ýa-da has agyr islendik salgyt salynmagyna ýa-da onuň bilen bagly islendik borçlara sezewar edilmeli däldir.

6. 2-nji maddanyň düzgünlerine garamazdan, şu maddanyň düzgünleri islendik görnüşli we kysymly salgytlar barada ulanylýar.

25-nji madda **Özara ylalaşmak amaly**

1. Eger tarap Ylalaşýan Döwletleriň biriniň ýa-da ikisiniň hem hereketleri şu Konwensiýanyň düzgünlerine laýyk gelmeýän salgytlaryň salynmagyna getirýär ýa-da getirer diýip hasap edýän bolsa, ol şu Döwletleriň içerki kanunçylygynda göz önünde tutulan gorag serişdelerine garamazdan, özi dahyllysy bolup durýan Ylalaşýan Döwletiň ýa-da onuň işi 24-nji maddanyň 1-nji bölüminiň täsirine düşýän bolsa, onda özi milli tarapy bolan Ylalaşýan Döwletiň ygtyýarly edarasyna arza berip biler. Arza şu Konwensiýanyň düzgünlerine laýyk gelmeýän salgytlaryň salynmagyna getirýän hereketler hakyndaky ilkinji habarnamanyň alnan pursadyndan başlap, üç ýylyň dowamynda berilmelidir.

2. Ygtyýarly edara arzany esasly hasap etse we özi kanagatlanarly çözüde gelip bilmese, şu Konwensiýa laýyk gelmeýän salgytlaryň salynmagyny aradan aýyrmak maksady bilen, meseläni beýleki Ylalaşýan Döwletiň ygtyýarly edarasy bilen özara ylalaşmak boýunça çözmäge çalşar. Gazanylan islendik ylalaşyk Ylalaşýan Döwletleriň içerki kanunçylygynda bar bolan haýsydyr bir wagtlaýyn çäklendirmelere garamazdan, ýerine ýetirilmelidir.

3. Ylalaşýan Döwletleriň ygtyýarly edaralary Konwensiýa düşündirilgen ýa-da ulanylan mahaly ýüze çykýan islendik kynçylyklary ýa-da şübheleri özara ylalaşmak boýunça çözmäge çalşarlar. Olar şeýle hem şu Konwensiýada göz önünde tutulmadyk halatlarda iki gezek salgyt salynmagyny aradan aýyrmak maksadyna eýerip, bir-biri bilen geňeşip bilerler.

4. Ylalaşýan Döwletleriň ygtyýarly edaralary ýokardaky bölümlere düşünmekde ylalaşyk gazanmak maksady bilen, bir-biri bilen, şol sanda olaryň özlerinden ýa-da wekillerinden düzülen bilelikdäki toparyň üsti bilen göni gatnaşykda bolup bilerler.

26-nji madda Maglumatlary alysmak

1. Şeýle derejede salgyt salymagy Konwensiya ters gelmeýän bolsa, Ylasýan Döwletleriň ygtyýarly edaralary şu Konwensiýanyň ýa-da Ylasýan Döwletleriň salgytlara degişli milli kanunçylygynyň düzünlerini ýerine ýetirmek üçin zerur maglumatlary alyşýarlar. Maglumatlary alysmak 1-nji madda bilen çäklenmeýär. Ylasýan Döwletden alnan islendik maglumat şol Döwletin içki kanunçylygynyň çäklerinde alnan maglumat ýaly gizlin hasap edilyär we Konwensiya dahyly bolan salgytlara degişli salgytlar babtdaky maglumatlara baha bermek ýa-da toplamak, mejburi töletdirmek ýa bolmasa kazyyet tайдan yzarlamak, ýa-da şikayatlara garamak bilen meşgullanýan taraplara ýa-da edaralara (şol sanda kazyyetler we dolandyrys edaralary) habar berilyär. Şeýle taraplar ýa-da edaralar şol maglumatlary görkezilen maksatlar bilen peydalanýarlar. Olar şol maglumatlary aýk kazyyet mejlisinin barsynda ýa-da kazyyet gözütleri kabul edilen mahaly aýan edip bilierler.

2. Hiç bir halatda 1-nji bölümün düzünleri Ylasýan Döwletin üstüne şu borçlary yükleyän hökmünde düşündirilmaz:

a) ol we beýleki Ylasýan Döwletin kanunçylygyna ýa-da edara edis tejribesine ters gelýän edara edis çärelerini geçirmek;

b) ol ýa-da beýleki Ylasýan Döwletin kanunçylygy boýunça ýa-da adaty edara edis tejribesinin barsynda alyp bolmagan maglumatlary bermek;

ç) haysydyr bir söwda, telekeçilik, senagat, täjirçilik ýa-da hünär syryny, ýa bolmasa söwda amalyny aýan etjek maglumatlary, ýa-da aýan edilmegi döwlet syasatyna (jemgyýetçilik tertibine) ters geljek maglumatlary bermek.

27-nji madda Diplomatik wekilhanalaryň we konsullyk edaralaryň isgärleri

Şu Konwensiýanyň hiç bir düzüni diplomatik wekilhanalaryň we konsullyk edaralaryň isgärleriniň halkara hukugynyň umumy kadalary arkaly ýa-da yörite ylasyklaryň düzünleri esasynda bellenen salgyt ýenilliklerine täsir etmeýär.

28-nji madda Güýje girmegi

1. Ylasýan Döwletler şu Konwensiýanyň güýje girmegi üçin zerur bolan içki amallary tamamlandygy barada diplomatik yollar bilen bir-birine habar bererler.

2. Şu Konwensiýa şu maddanyň 1-nji bölümünde görkezilen habarnamanyň senesinden güýje girýär we onuň düzgünleri Ylalaşýan Döwletleriň ikisinde hem:

a) çeşmesinden alynýan salgytlar babatda – şu Konwensiýanyň güýje giren ýylyndan soňky senenama ýylynyň birinji ýanwarynda ýa-da şondan soň alnan girdejiler barada;

b) girdejiler we maýa üçin beýleki salgytlar babatda – şu Konwensiýanyň güýje giren ýylyndan soňky senenama ýylynyň birinji ýanwarynda ýa-da şondan soň başlanýan islendik maliýe ýyly üçin girdeji ýa-da maýa üçin beýleki salgytlar barada ulanylar.

29-njy madda Hereketiniň bes edilmegi

Şu Konwensiýa Ylalaşýan Döwletleriň biri onuň hereketini bes edýänçä güýjünde galýar. Her bir Ylalaşýan Döwlet baş ýylyň tamalanmagy boýunça islendik senenama ýylynyň tamamlanmagyndan alty aýdan gijä galman şu Konwensiýany ýatyrnak baradaky habarnamany diplomatik ýollar boýunça ibermek arkaly onuň hereketini bes edip biler. Şeýle halatda şu Konwensiýa iki Ylalaşýan Döwletde:

a) güýjüni ýatyrnak baradaky habarnama iberilen ýyldan soň gelýän senenama ýylynyň 1-nji ýanwarynda ýa-da şondan soň alnan girdejileriň çeşmesinden tutulyp alynýan salgytlar babatda;

b) güýjüni ýatyrnak hakyndaky habarnama iberilen ýyldan soň gelýän senenama ýylynyň 1-nji ýanwarynda ýa-da 1-nji ýanwaryndan soň başlanýan islendik salgyt salynýan ýyl üçin girdejiilere we maýa salynýan beýleki salgytlar barada öz hereketini bes edýär.

Muňa güwä geçmek hökmünde degişli derejede ygtyýarly edilen aşakda gol çekenler şu Konwensiýa gol çekdiler.

Riga şäherinde 2012-nji ýylyň 11-nji sentýabrynda her biri türkmen, latyş, inlis we rus dillerinde iki nusgada amal edildi, özi-de, ähli dört dildäki nusganyň hem birmeňzeş güýji bardyr. Konwensiýa düşündirilende çaprazlyklar ýüze çykan halatda inlis dilindäki ýazgy ileri tutular.

**Türkmenistanyň
Hökümetiniň adyndan**

**Latwiýa Respublikasynyň
Hökümetiniň adyndan**

KONWENSIÝA 04.12.2012 ÝYLDA GÜÝJE GIRDI